

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019

Εξεταζόμενο αντικείμενο: ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (534)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 2019, 15:30-18:30

Ερώτηση 1

(α) Η εκπαιδευτικός θα πρέπει να αναφέρει στους μαθητές/τριες την ενεργειακή αξία των πιο κάτω θρεπτικών συστατικών:

1 γραμμάριο πρωτεΐνης παρέχει 4 θερμίδες /χιλιοθερμίδες

1 γραμμάριο υδατάνθρακες παρέχει 4 θερμίδες /χιλιοθερμίδες

1 γραμμάριο λίπος παρέχει 9 θερμίδες /χιλιοθερμίδες

(Μονάδες 3. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 1 μονάδα)

,ή,

Η εκπαιδευτικός θα πρέπει να αναφέρει στους μαθητές/τριές της τη θερμιδική/ενεργειακή αξία όσων θρεπτικών συστατικών αποδίδουν ενέργεια, έτσι ώστε να μπορούν να υπολογίζουν την ενεργειακή αξία μιας τροφής.

(Μονάδες 3)

(β) Πρωτεΐνες: $3.2 \times 4 = 12.8$ Kcal

Υδατάνθρακες: $4.6 \times 4 = 18.4$ Kcal

Λίπη: $3.5 \times 9 = 31.5$ Kcal

(Μονάδες 1.5. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 0.5 μονάδα)

Σύνολο θερμιδικής αξίας 100ml γάλακτος: 62.7 χιλιοθερμίδες/Kcal

(Μονάδα 0.5)

(Το άθροισμα βαθμολογείται με 0.25 και η αναγραφή της μονάδας μέτρησης με 0.25)

Ερώτηση 2

i. Περιορισμός του χρόνου μαγειρέματος:

- Ο περιορισμός του χρόνου μαγειρέματος των λαχανικών, μειώνει την απώλεια της βιταμίνης C αφού μειώνει τον χρόνο έκθεσης των λαχανικών σε υψηλή θερμοκρασία η οποία καταστρέφει τη βιταμίνη C.

ή,

- Ο περιορισμός του χρόνου μαγειρέματος των λαχανικών μειώνει την απώλεια της Βιταμίνης C, αφού η ποσότητα της βιταμίνης που χάνεται εξαρτάται από τον βαθμό βρασίματος και τον χρόνο στον οποίο η τροφή έρχεται σε επαφή με το νερό βρασίματος.

ii. Κοπή των λαχανικών για σαλάτα σε μεγάλα κομμάτια:

- Η βιταμίνη C καταστρέφεται με την επαφή των λαχανικών με το οξυγόνο της ατμόσφαιρας, ή, όσες περισσότερες είναι οι τομές (όσο πιο ψιλοκομμένο το φύλλο), τόσο περισσότερες οι δίοδοι μέσω των οποίων το εσωτερικό εκτίθεται στον αέρα και τόσο γρηγορότερα καταστρέφεται.

,ή,

- Η βιταμίνη C καταστρέφεται με την έκθεση των λαχανικών στο φως

(Μονάδες 5. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 2.5 μονάδες)

Ερώτηση 3

Η λιγότερο κατάλληλη εισήγηση είναι η i.

Ένα Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να περιλαμβάνει δραστηριότητες που η υλοποίησή τους δεν εξαντλείται στην τάξη, αλλά επεκτείνεται στο σύνολο της σχολικής μονάδας και εμπλέκει μαθητές/τριες, γονείς, εκπαιδευτικούς ή/και οργανισμούς/άτομα στην κοινότητα. Οι επιλογές(ii), (iii) και (iv) προσανατολίζονται καλύτερα στην πιο πάνω επιδίωξη σε σύγκριση με την επιλογή (i).

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 4

Η καταλληλότερη οδηγία είναι η iv.

Ξεπαγώνοντας το κοτόπουλο στο ψυγείο επιβραδύνεται η ανάπτυξη των παθογόνων μικροοργανισμών που προκαλούν τροφικές δηλητηριάσεις.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 5

Το καταλληλότερο επιχείρημα είναι το ii.

Κάθε παιδί που έρχεται στον κόσμο θα πρέπει να είναι επιθυμητό. Αυτό διασφαλίζει την προαγωγή της υγείας του παιδιού, της μητέρας και της οικογένειας γενικότερα.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 6

(α) Το βήμα που παρέλειψαν οι μαθητές/τριες να εφαρμόσουν κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης είναι: **Η ανάλυση και αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων.**

Διαδικασία λήψης απόφασης:

1. Εντοπισμός του πραγματικού προβλήματος
2. Συγκέντρωση πληροφοριών που βοηθούν στη λύση του προβλήματος.
3. Διατύπωση εναλλακτικών λύσεων
4. Ανάλυση και αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων
5. Εφαρμογή της καλύτερης λύσης
6. Αξιολόγηση του αποτελέσματος

(Μονάδες 3)

(β) Το βήμα που παραλήφθηκε, ανάλυση και αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων, είναι σημαντικό επειδή για κάθε εναλλακτική λύση θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία, έτσι ώστε να γίνεται η καλύτερη δυνατή επιλογή στη βάση των περιορισμών που υπάρχουν.

(Μονάδες 2)

Ερώτηση 7

Η λιγότερο κατάλληλη δραστηριότητα είναι η **iv**.

Ο εκπαιδευτικός προβάλλει διαφάνεια στην οποία παρουσιάζονται ονομαστικά οι πέντε διαστάσεις του εαυτού, χωρίς να αναφέρονται ή να επεξηγούνται τα στοιχεία που συνθέτουν την κάθε διάσταση του εαυτού. Αντί αυτού, δίνεται έμφαση στην σχέση αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης μεταξύ των πέντε διαστάσεων.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 8

Το περιεχόμενο της συγκεκριμένης εικόνας θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στα πιο κάτω θέματα:

- i. Ναι
- ii. Όχι
- iii. Όχι
- iv. Όχι
- v. Ναι

(Μονάδες 5. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 1 μονάδα)

Ερώτηση 9

(α) Ένα σενάριο με διλημματική κατάσταση θα πρέπει να:

- i. Ορθή
- ii. Λανθασμένη
- iii. Λανθασμένη

- iv. Ορθή
- v. Ορθή

(Μονάδες 2.5. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 0.5 μονάδα)

(β) i. Το **καταλληλότερο** σενάριο για να αξιοποιηθεί από τον εκπαιδευτικό στο μάθημά του είναι το Σενάριο 2. «Το δίλημμα της Σιμώνης».

(Μονάδα 0.5)

ii. Το συγκεκριμένο σενάριο αφορά σε δίλημμα παιδιών της ίδιας ηλικίας με τους /τις μαθητές/τριες της Β' Λυκείου. Η ηλικία είναι ένα από τα στοιχεία που διευκολύνει τους/τις μαθητές/τριες **να ταυτιστούν με τους πρωταγωνιστές** τους διλήμματος (ίδια ηλικία, κοινά ενδιαφέροντα, επηρεασμός/πίεση από συνομήλικούς τους).

(Μονάδες 2)

Ερώτηση 10

Η ορθή διευκρίνιση είναι η **ii**.

Σύμφωνα με έρευνες τα αβγά περιέχουν διατροφική χοληστερόλη, η οποία δεν αυξάνει σημαντικά τα επίπεδα ολικής χοληστερόλης στο αίμα στα περισσότερα άτομα.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 11

Η καταλληλότερη επιλογή συνδυασμού Δεικτών Επάρκειας είναι η **Επιλογή Α**.

Οι Δείκτες Επάρκειας που περιλαμβάνει ο συγκεκριμένος συνδυασμός αντιπροσωπεύουν την καταλληλότερη αλληλουχία διδακτέων (πληροφορίες, έννοιες, δεξιότητες, στρατηγικές/τρόπος σκέψης, στάσεις/αξίες) που μπορούν να εφαρμοστούν για να επιτευχθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό ο συγκεκριμένος Δείκτης Επιτυχίας.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 12

(α) Ένας **βασικός τομέας** της Κυπριακής Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης που δεν αναφέρθηκε από τους/τις μαθητές/τριες είναι:

- Η Λαϊκή Αρχιτεκτονική/Παραδοσιακή Κατοικία , ή,
- Η Παραδοσιακή Ενδυμασία/Λαϊκή Φορεσιά

(Μονάδες 3)

(β) Την ορθή απάντηση έδωσε η **Ομάδα μαθητών/τριών 3**.

(Μονάδες 2)

Ερώτηση 13

Χαρακτηρισμός δηλώσεων που αφορούν στην ενότητα «Αγωγή Καταναλωτή»:

- i. Ορθή
- ii. Λανθασμένη
- iii. Ορθή
- iv. Λανθασμένη
- v. Λανθασμένη

(Μονάδες 5. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 1 μονάδα)

Ερώτηση 14

- (α) i. - Η Διαφήμιση 1. είναι εμπορική διαφήμιση.
- Η Διαφήμιση 2. είναι κοινωνική διαφήμιση.

(Μονάδες 2. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 1 μονάδα)

- ii. Η βασική διαφορά είναι ότι η Διαφήμιση 1. έχει κερδοσκοπική επιδίωξη, πράγμα το οποίο δεν υφίσταται στη Διαφήμιση 2.

(Μονάδες 2)

- (β) Ένα (1) από τα κεφάλαια στα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί η Διαφήμιση 2. είναι:

- Κυκλοφοριακή Αγωγή, ή,
- Αξίες ζωής, ή,
- Κοινωνικό/βιολογικό φύλο (στερεότυπα), ή,
- Μορφές Βίας, ή,
- Χρήση και κατάχρηση ουσιών

(Μονάδα 1)

Ερώτηση 15

(α) Δύο (2) βασικές προδιαγραφές που είναι απαραίτητο να καθοριστούν από τον /την εκπαιδευτικό κατά τη διαδικασία του σχεδιασμού είναι:

Η κατασκευή να:

- μπορεί να ολοκληρωθεί σε μικρό αριθμό μαθημάτων, ή,
- έχει χαμηλό κόστος (οικονομική), ή,
- είναι λειτουργική, ή,
- είναι απλή, ή,
- τηρεί τα στάδια της διαδικασίας του σχεδιασμού, ή,
- να αποτελείται από συγκεκριμένα υλικά κατασκευής-ύφασμα, ή,
- είναι συγκεκριμένου είδους, π.χ κρεμαστή θήκη φύλαξης αντικειμένων

(Μονάδα 1. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 0.5 μονάδα)

(β) Ιεράρχηση βημάτων πορείας εργασίας για την κατασκευή ενός αντικειμένου:

1 ^ο	ΣΤ
2 ^ο	Γ
3 ^ο	Ε
4 ^ο	Β
5 ^ο	Α
6 ^ο	Δ

(Μονάδα 3. Οι μονάδες δίνονται εάν ιεραρχηθούν όλα τα βήματα ορθά)

(γ) Δύο (2) τεχνικές βαφής υφασμάτων που μπορούν να εφαρμόσουν οι μαθητές/τριες στο εργαστήριο της Οικιακής Οικονομίας, ώστε να διακοσμήσουν το ύφασμα της κατασκευή τους είναι:

- i. Δένω και βάφω (Tie and Dye), ή,
- ii. Τύπωμα, ή,
- iii. Διακοσμητικές βαφές σε σωληνάριο (τύπου Touch), ή,
- iv. Βαφές του ήλιου, ή,
- v. Μαρκαδόροι υφασμάτων, ή,
- vi. Μπατίκ.

(Μονάδα 1. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 0.5 μονάδα)

Ερώτηση 16

Η καταλληλότερη ιδέα για να ικανοποιήσει τον στόχο των δραστηριοτήτων επέκτασης είναι η **iii**.

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας δεν εξαντλείται μόνο στο εμπλεκόμενο τμήμα, αλλά επεκτείνεται σε μεγαλύτερο μέρος της σχολικής μονάδας.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 17

Η καταλληλότερη δραστηριότητα για επιτευχθούν οι διδακτικοί στόχοι είναι η **Δραστηριότητα 3**.

Η δραστηριότητα αυτή παρέχει τα στοιχεία εκείνα τα οποία δίνουν την δυνατότητα στους/στις μαθητές/τριες να αναγνωρίσουν πιθανούς παράγοντες που οδηγούν στην εμφάνιση χρόνιων νοσημάτων όπως οι καρδιοπάθειες, ο διαβήτης και η υπέρταση.

Επιπλέον, η δραστηριότητα αυτή δίνει την ευκαιρία στους/στις μαθητές/τριες να εισηγηθούν πρακτικούς τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης των πιο πάνω ασθενειών.

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 18

(α) Τίτλος πίνακα:

- Σχέδιο σύνταξης (μηνιαίου) οικογενειακού προϋπολογισμού, ή,
- Οικογενειακός προϋπολογισμός.

(Μονάδα 1)

(β) i. **Όχι** η εκπαιδευτικός, με τη συγκεκριμένη άσκηση, δεν κατάφερε να ικανοποιήσει τον Δείκτη Επιτυχίας που αφορά στην ορθολογική διαχείριση χρημάτων.

(Μονάδα 1)

ii. Η ικανοποίηση του συγκεκριμένου Δείκτη Επιτυχίας (ορθολογική διαχείριση χρημάτων) προϋποθέτει μετασχηματισμό της γνώσης, δηλαδή οι μαθητές/τριες να συσχετίσουν τα δεδομένα του πίνακα και να προβούν στην κριτική επεξεργασία τους. Στην προκειμένη περίπτωση η εκπαιδευτικός παράλειψε να παραθέσει επιπλέον ερωτήματα που να **συσχετίζουν τα έσοδα και τα έξοδα**, καθώς και να **αξιολογούν το αποτέλεσμα** του οικογενειακού προϋπολογισμού στη βάση των εννοιών της **αποταμίευσης, της αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών**, της οικονομικής ευημερίας και της προόδου της οικογένειας.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 19

Θέματα στα οποία θα μπορούσε η εκπαιδευτικός να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα της έρευνας ως μέρος της διδασκαλίας της:

- i. Συμφωνώ
- ii. Συμφωνώ
- iii. Διαφωνώ
- iv. Συμφωνώ
- v. Συμφωνώ

(Μονάδες 5. Η κάθε απάντηση βαθμολογείται με 1 μονάδα)

Ερώτηση 20

Η καταλληλότερη δραστηριότητα είναι η **Δραστηριότητα 2**.

Η δραστηριότητα αυτή είναι η μοναδική που συμβάλλει στην αναγνώριση πιθανών παραγόντων που οδηγούν τους νέους στο κάπνισμα από τους/τις μαθητές/τριες.

(Μονάδες 5)